

Omgevingsprogramma Glastuinbouw Peel en Maas

11-11-2025

Ontwerp



Inhoud

1 Inleiding.....	2
Aanleiding	2
Integraal beleid glastuinbouw	2
Vertrekpunt	2
Resultaat.....	2
Proces.....	3
2 Beleidsuitgangspunten.....	4
Participatie	7
Procedure en zienswijze periode	7

1 Inleiding

Aanleiding

In deze rapportage wordt het Omgevingsprogramma Glastuinbouw van de gemeente Peel en Maas gepresenteerd. We maken hierbij gebruik van één van de zes kerninstrumenten van de Omgevingswet, zijnde het (vrijwillige) omgevingsprogramma. Het bevat een uitwerking van het te voeren beleid en maatregelen om aan één of meer doelen en/of richtinggevende uitspraken uit de vastgestelde Omgevingsvisie Peel en Maas te voldoen.

In de omgevingsvisie is de ten aanzien van de grootschalige agrarische doorontwikkeling de volgende richtinggevende uitspraak gedaan: *"We staan alleen doorontwikkeling van grootschalige agrarische bedrijvigheid toe in gebieden waar het passend is op basis van een gebiedsgerichte aanpak en op toekomstbestendige locaties."*

In de Omgevingsvisie Peel en Maas, vastgesteld op 5 juli 2022, is ook de procesafspraken opgenomen dat we het beleid ten aanzien van de primaire en secundaire ontwikkelingsgebieden Glastuinbouw evalueren. In dit omgevingsprogramma worden de uitkomsten van deze evaluatie gepresenteerd. Daarnaast worden de gewijzigde beleidsuitgangspunten en herbegrenzing van de ontwikkelgebieden glastuinbouw toegelicht. Vooruitlopende op de actualisatie en herijking van de omgevingsvisie Peel en Maas vormt onderhavig omgevingsprogramma de basis voor het beoordelen van ingekomen initiatieven met betrekking tot glastuinbouw.

Integraal beleid glastuinbouw

De agrarische sector kleurt het buitengebied van de gemeente Peel en Maas, de glastuinbouwsector neemt hierin, mede gezien de omvang van het areaal tuinbouwkassen, ervan een belangrijke positie in. We maken onderdeel uit van een grote glastuinbouwregio in Noord-Limburg met de Brightlands Campus Greenport Venlo als innovatief centrum voor de agrifoodsector. Er is sprake van een innovatieve sector waar volop geëxperimenteerd wordt met o.a. led-technologie, nieuwe teelttechnieken en robotisering.

Tegelijkertijd spelen er grote maatschappelijke opgaven voor de glastuinbouw in Peel en Maas zoals de gezamenlijke ambitie van overheid en sector om de glastuinbouw in 2040 klimaatneutraal te laten zijn.

Vertrekpunt

Het Omgevingsprogramma Glastuinbouw Peel en Maas is een nadere uitwerking van de eerdere genoemde richtinggevende uitspraken voor de grootschalige agrarische doorontwikkeling zoals hiervoor geformuleerd, in onderhavig geval specifiek voor de sector glastuinbouw. De ruimtelijke doorvertaling wordt uiteindelijk geïntegreerd in het proces van herijking en actualisatie van de op 5 juli 2022 vastgestelde Omgevingsvisie.

Resultaat

Het Omgevingsprogramma Glastuinbouw Peel en Maas schetst het toekomstbeeld voor de glastuinbouw in Peel en Maas. Het resultaat is een vrijwillig programma conform artikel 3.5 Omgevingswet met beleidsuitgangspunten en een kaart met daarop de begrenzing van de ontwikkelgebieden glastuinbouw, met als doel:

- Een toetsingskader voor initiatieven binnen de glastuinbouw voor de gemeente;

- Een basis voor het opstellen van het omgevingsplan voor de gemeente;
- Duidelijkheid en voorzienbaarheid voor (grond)eigenaren, ondernemers en ontwikkelende partijen;
- Ondernemers richting geven voor toekomstige investeringen.

Proces

Het extern adviesbureau Ruimtevolk heeft in opdracht van de gemeente Peel en de Maas de evaluatie van de bestaande beleidsuitgangspunten voor haar rekening genomen. Daarnaast heeft zij de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, de huidige situatie in vraag en aanbod en de veranderingen in beleid en wet- en regelgeving in beeld gebracht.

Het voorliggend Omgevingsprogramma Glastuinbouw Peel en Maas is opgesteld op basis van deze resultaten.

De analyse, het adviesrapport, de gespreksverslagen van externe adviezen zijn onlosmakelijk verbonden met het voorliggende Omgevingsprogramma Glastuinbouw Peel en Maas en zijn als bijlagen toegevoegd. De bijlagen omvatten:

- A. Adviesrapport Herijking beleidskaders glastuinbouw incl. bijlagen;
- B. Kaart herbegrenzing ontwikkelgebieden glastuinbouw Peel en Maas.

2 Beleidsuitgangspunten

De volgende beleidsuitgangspunten zijn leidend voor wat betreft de ontwikkelmogelijkheden van solitaire- als de geconcentreerd gelegen glastuinbouw in de ontwikkelgebieden. Daarnaast worden er beleidsuitspraken gedaan over de ontwikkelmogelijkheden van kwetsbare functies in ontwikkelgebieden glastuinbouw.



Er moet in de primaire ontwikkelgebieden voldoende ruimte aan ondernemers geboden worden om met massa en schaal de door de overheid gewenste transitie naar duurzame energie te maken en een robuust water- en bodemsysteem te bewaken.



Er gelden, zowel in de ontwikkelgebieden als solitair, géén maximale referentiematen voor de glastuinbouw. Initiatieven voor de ontwikkeling van glastuinbouw worden beoordeeld of deze naar aard en schaal passend zijn bij het betreffende gebied/ gebiedstype. Uitgangspunt hierbij zijn de waarden en kwaliteiten van deze gebieden/ gebiedstype zoals beschreven in de Omgevingsvisie Peel en Maas.



Op basis van de uitgevoerde evaluatie wijzigen de ontwikkelmogelijkheden voor de glastuinbouw. We onderscheiden hierin een 3-tal categorieën

Categorie 1; De primaire ontwikkelgebieden Siberië en de Kievit

Binnen deze beide gebieden is zowel nieuwvestiging- als uitbreiding van glastuinbouw toegestaan. Er wordt geen functiemening van gevoelige functies toegestaan. De glastuinbouwfunctie enerzijds en de gevoelige functies anderzijds worden hiermee ook richting de toekomst voldoende beschermd en van elkaar gescheiden.

Het ontwikkelgebied De Kievit is herbegrensd op basis van criteria landschappelijke kwaliteit, “logische” en functionele indeling qua invulling, en het voorkomen van sterkere en onwenselijke menging van gevoelige functies en tuinbouwfuncties. De begrenzing zoals opgenomen in de kaart toegevoegd in bijlage B is de basis voor de beoordeling van nieuwe initiatieven en het actualiseren en herijken van de omgevingsvisie en omgevingsplan.

Categorie 2; De secundaire ontwikkelgebieden Platveld en Tangbroek

Binnen deze beide gebieden is enkel nog uitbreiding van bestaande bouwvlakken glastuinbouw toegestaan, nieuwvestiging is uitgesloten. In deze gebieden is omzetting naar een permanente woonbestemming of een recreatieve bestemming mogelijk vanuit het principe “nee, tenzij”. Dit betreft echter maatwerk en kan per casus o.a. op basis van de minimale milieu-afstanden tussen de tuinbouw en gevoelige functies worden beoordeeld.

De ontwikkelgebieden Tangbroek en Platveld zijn herbegrensd op basis van criteria landschappelijke kwaliteit, “logische” en functionele indeling qua invulling, en het voorkomen van sterkere en onwenselijke menging van gevoelige functies en tuinbouwfuncties. De begrenzing zoals opgenomen in de kaart toegevoegd in bijlage B is de basis voor de beoordeling van nieuwe initiatieven en het actualiseren en herijken van de omgevingsvisie en omgevingsplan.

Categorie 3; Solitair gelegen glastuinbouw bedrijven

De huidige ontwikkelgebieden Egchel, Kaumeshoek en Vlasrooth worden niet meer als ontwikkelgebied aangemerkt. De inliggende bedrijven worden daarmee solitair en de bestemmingen binnen deze voormalige ontwikkelgebieden kunnen omgezet worden naar een permanente woonbestemming, recreatieve of andere gevoelige functie vanuit het principe "ja, mits". Hierbij moet er sprake zijn van ETFAL. Verkleuring en functiemenging worden hier dus actief mogelijk gemaakt.



Provinciaal beleid geeft de mogelijkheid om eventueel nieuwe ontwikkelgebieden glastuinbouw toe te voegen. Indien daar aanleiding voor is zullen we dit met enige terughoudendheid en goed onderbouwd toepassen. De provinciale randvoorwaarden staan hierbij centraal, zijnde:

- Het nieuwe ontwikkelgebied moet aansluiten op een bestaand ontwikkelingsgebied voor glas en/of op een locatie waar vraag en aanbod van energie, (rest)warmte en CO₂ uitgewisseld kunnen worden.
- Er wordt een koppeling gelegd met een sloop-/herstructureringsopgave en/of ruimtelijke kwaliteitsbijdrage.



Op basis van de in de omgevingsvisie vastgelegde waarden en kwaliteiten van de gebiedstypen beekdal, rivierdal en grootschalig open veenontginningslandschap wordt er geen medewerking verleend aan de uitbreiding van solitair gelegen glastuinbouw bedrijven in deze betreffende gebiedstypen.

De nadere onderbouwing en motivering van bovenstaande beleidsuitgangspunten is terug te vinden in het als bijlage A toegevoegde adviesrapport. Conclusie is dat de geadviseerde wijziging van de beleidsuitgangspunten integraal worden overgenomen.

De belangrijkste beleidsuitgangspunten ten aanzien van de ontwikkelgebieden glastuinbouw zijn nogmaals in onderstaande tabel weergegeven.

Beleidsuitgangspunt en categorie	Welke gebieden vallen binnen deze categorie? Wat zijn de randvoorwaarden?
Categorie 1 Primaire ontwikkelgebieden waar uitbreiding en nieuwvestiging is toegestaan. Referentiematen loslaten. Func tiemenging: nee-primaat ligt bij de glastuinbouw	De Kievit Siberië
Categorie 2 Secundaire ontwikkelgebieden waar geen nieuwvestiging is toegestaan, enkel uitbreiding onder voorwaarden: 'nee, tenzij'- principe. Referentiematen loslaten. Func tiemenging: 'nee, tenzij'-principe	Platveld Tangbroek
Categorie 3 Solitair gelegen glastuinbouwbedrijven. Geen nieuwvestiging, enkel uitbreiding mogelijk in de deelgebieden <i>grootschalig open ontginningslandschap, kleinschalig half open ontginningslandschap en oude verdichte bouwlanden</i>. In deelgebied <i>Beekdalen en rivierdal</i> en <i>Grootschalig open veenontginningslandschap</i> is geen uitbreiding meer mogelijk, waar dat in huidig beleid wel het geval is. Referentiematen loslaten. Func tiemenging: 'ja, mits'-principe	Egchel (nu secundair) Kaumeshoek (nu secundair) Vlasrooth (nu secundair)
Aanvullende beleidsoptie: mogelijkheid vanuit provinciaal beleid tot aanwijzen nieuwe ontwikkelgebieden glastuinbouw	• Aansluitend op bestaand ontwikkelgebied en/of locatie waar vraag en aanbod van energie, (rest)warmte en CO2 uitgewisseld kunnen worden • Er wordt een koppeling gelegd met een sloop-/herstructureringsopgave en/of ruimtelijke kwaliteitsbijdrage

3. Procedure vaststelling

Omgevingsprogramma Glastuinbouw

De vaststelling van een omgevingsprogramma is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Bij de totstandkoming van de bijzondere programma's is voorafgaand (bestuurlijk) overleg en betrokkenheid van burgers, bedrijven en organisaties belangrijk. De vorm en wijze waarop een college participatie voorafgaand aan de vaststelling van een programma inricht is niet wettelijk geregeld. Dat is aan het college te bepalen.

Participatie

Op verschillende momenten zijn we over de analyses in gesprek gegaan met belanghebbenden zoals ondernemers, grondeigenaren en met een vertegenwoordiging van bewoners in de ontwikkelgebieden glastuinbouw. De verslagen van de participatie zijn toegevoegd aan de bijlagen van dit omgevingsprogramma. Daarnaast zijn de resultaten van de analyse en de beleidsuitgangspunten op 2 september 2025 gepresenteerd aan de gemeenteraad in de raadsbijeenkomst Ruimte & Economie. Aanvullend hierop maken we de keuze voor een vrijwillig omgevingsprogramma waarbij eenieder een zienswijze kan indienen.

Procedure en zienswijze periode

Het college van burgemeester en wethouders heeft ervoor gekozen om een vrijwillig omgevingsprogramma op te stellen voor het thema glastuinbouw. Hiermee ontstaat een beleidsmatig afwegingskader voor initiatieven vooruitlopend op de actualisering van de Omgevingsvisie Peel en Maas en het omgevingsplan Peel en Maas op dit thema. Wij kiezen er bewust voor om dit omgevingsprogramma voor te bereiden middels de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 Awb. In afwijking van afdeling 3.4 Awb kan eenieder zienswijzen indienen. Gelet op het zelfbindende karakter staat geen beroep open tegen het besluit tot vaststelling van een programma.

Postbus 7088
5980 AB Panningen
Wilhelminaplein 1
5981 CC Panningen
T 077 306 6666
E info@peelenmaas.nl
www.peelenmaas.nl